

120
zamyslení
& TERÉZIOU
Z LISIEUX

---

zostavila
Patricia Treece

 ZACHEJ®.sk

120
zamyslení
& TERÉZIOU
Z LISIEUX

120
zamyslení
& TERÉZIOU
Z LISIEUX

---

zostavila
Patricia Treece

© Sophia Institute Press, 2015
Box 5284, Manchester
NH 03108, USA

Z amerického originálu:
Mornings with Saint Thérèse: 120 Daily Readings

Vydal: © Zachej.sk, 2019
Preklad: © Veronika Ruščáková
Grafika: © Tomáš Kyška

Redaktorka: PhDr. Zuzana Ring
Jazyková korektúra: Mgr. Martina Bodnárová, PhD.

Biblické citáty sú uvedené podľa oficiálneho katolíckeho prekladu Svätého písma (SSV, 2016).

ISBN: 978-80-89866-85-4

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

*Túto knihu venujem Terezke,
mojej sestre a priateľke,
a Johnovi Butlerovi, človeku s veľkým srdcom.*

OBSAH

1. Jedného dňa dostaneš veľkolepú odmenu	24
2. Strihačka papierov	26
3. „Mami, bola som neposlušná“	28
4. Mydlové bubliny a kláštory	29
5. Veľké priestranstvá	31
6. Sny o nebi	32
7. Prvé dni v škole	34
8. Ako milujem ja	35
9. Zo spomienok chyžnej	36
10. Bozk lásky	38
11. Byť sama sebou	39

12. „Jedna z najväčších milostí v mojom živote“	40
13. Záchvev potešenia.....	41
14. O táraní o duchovných záležitostiach.....	43
15. Jej precitlivenosť a náhle uzdravenie	44
16. Mnohé milosti	46
17. Dôkazy lásky	47
18. Sväté prijímanie	48
19. „Keď je človek zaľúbený, povie mnoho hlúposti“	49
20. Nová, hlboká túžba.....	50
21. O Terezkinej cudnosti	51
22. „Moja duša sa vznášala“	52
23. „Možno budem mučeníčkou“	54
24. Umŕtvovanie	56
25. „Čím bližšie je človek k Bohu...“	57
26. Bez slova	58
27. Útek: druh odvahy.....	59

28. Spiaci Ježiš.....	61
29. Drahý, trpký križ.....	63
30. Bežať za Ježišom.....	65
31. O orodovaní svätých a anjelov.....	66
32. V čom spočíva skutočná láska.....	67
33. O láske.....	68
34. Každý umelec má rád, keď ho za jeho diela chvália.....	69
35. Potiť sa od lásky.....	71
36. Najmenšie skutky lásky.....	72
37. Rovnako vzácní.....	73
38. Žiadne svetské starosti.....	74
39. Vystrelená na vlny dôvery a lásky.....	76
40. Bláznovstvo Ježišovej lásky.....	78
41. Po svätom prijímaní.....	79
42. Svätosť.....	80
43. Terezkin duch chudoby.....	81

44. Úbohý žobrák	83
45. Terezkina „malá cesta“ do neba	84
46. Dosiahnuť vrchol lásky.....	86
47. Veda o láske	87
48. Je ľahké dávať, keď vás milo prosia.....	88
49. Skutočne chudobný v duchu.....	89
50. Čo naozaj znamená sľub chudoby	90
51. Hlboké zákutia lásky	91
52. Terezkina hrdinská poslušnosť	93
53. Láska k rodine sa očisťovaním prehľbuje	94
54. Milovať blížnych v Bohu	96
55. Sladká radosť z Božej spravodlivosti.....	97
56. Dôvera v jeho milosrdenstvo	98
57. Ježiš – Učiteľ, ktorý učí bez slov.....	99
58. Čím ďalej kráčame... ..	100
59. O modlitbe.....	101

60. Dôvera v Božie milujúce milosrdenstvo.....	102
61. Kľúč k jej povolaniu	103
62. Céline: sestra a spoločníčka na duchovnej ceste.....	104
63. Volanie k záchrane duší skrze modlitbu	105
64. Dokáže ťa rozosmiať, „až sa budeš váľať od smiechu“	107
65. Dávaj! Bez ohľadu na výsledok.....	108
66. Svedectvo novicky.....	109
67. Ako prinútiť Ježiša, aby ti pomohol.....	110
68. Zlyhanie	111
69. O pomoci duším.....	113
70. Pravda nadovšetko!	114
71. Trochu horkosti	115
72. Dobrota verzus slabosť.....	116
73. O jej láske a pokoji.....	117
74. Hrdinská pokora	118
75. Udržiavať oheň lásky.....	120

76. Boh je spokojný s dobrým úmyslom.....	122
77. Potešiť Ježiša	123
78. Nekonečná láska.....	125
79. Čo chce Boh	126
80. O smrti jej otca 29. júla 1894.....	127
81. Bláznovstvo a nerozumnosť Boha.....	128
82. Odmietaná Božia láska	129
83. Terezka ako obeť lásky.....	130
84. Sen o troch karmelitánoch.....	131
85. Terezkina odvaha.....	133
86. Veľká skúška viery svätej Terezky.....	135
87. Srdce plné lásky	137
88. „Dotknúť sa Ježišovho srdca“	138
89. Ježiš to už zaplatil.....	139
90. Nebezpečenstvo unáhlených úsudkov.....	140
91. „Slepá dôvera v jeho milosrdenstvo“	142

92. Len trochu poodhaliť záhadný závoj	144
93. Aká sladká je cesta lásky!	146
94. Slová! Slová, čo nestačia!	147
95. Aké je utešujúce, že aj Ježiš sa chvel	148
96. Robiť dobro na zemi z neba!	150
97. Boh pamätá, že sme len prach	152
98. Moc Písma	153
99. O modlitbe za blízkych	154
100. Dám všetky Božie bohatstvá	156
101. Neúmyselné proroctvo o jej úlohe po smrti	157
102. Jej poklad	158
103. Len túžba zomrieť z lásky	160
104. Cesta k intímnosti s Bohom	161
105. Terezkine nebo: aby bola láska k Bohu znásobená	163
106. Vystavená slnku lásky	165
107. Ježišova milosrdná láska	166

108. O svätých v nebi.....	167
109. Pokora až do konca jej života.....	168
110. Prieipasť Božej lásky.....	169
111. Chváli sa svojou radosťou.....	170
112. Porovnanie dvoch svätých.....	171
113. Zmysel pre humor až do konca.....	173
114. „Spolieham sa na neho“.....	174
115. Blízko svojej smrti.....	175
116. Pri jej prvom hrobe.....	176
117. O duchovnej plodnosti.....	177
118. Uzdravenie dieťaťa.....	179
119. Na Ježišovej strane.....	181
120. Svedkyňa umelkyne a spisovateľky.....	183
Terezkin príbeh.....	185
Odkazy.....	190

ÚVOD

„Záhadná, zábavná, má v sebe všetko! Dokáže ťa rozplakať svojou oddanosťou Bohu a rovnako jednoducho ťa dokáže rozosmiať, až sa budeš váľať po zemi.“ Tak o nej napísala sestra Mária, majsterka novíciek v karmelitánskom kláštore v Lisieux, v roku 1893, keď opisovala veselú dvadsaťročnú Teréziu Martinovú.

Terézia prišla do Karmelu, keď mala pätnásť, „s hlavou plnou šibalstva“ a vášnivého zápalu páčiť sa Bohu. Viackrát si za svoju neohrabanosť vyslúžila pár výčitiek od svojich nadriadených, napríklad keď zametala kláštor. Avšak jedného dňa pápež Pius X. nazval toto čisté a jednoduché dievča „najväčšou sväticou modernej doby“. Ako vtedy poznamenala majsterka novíciek, Terézia v sebe skrývala „múdrosť a dokonalosť“. Práve s tým sa neskôr bude spájať jej svätosť.

Prešlo už storočie, odkedy vo vzdialenom normanskom kláštore zomrela dvadsaťštyriročná mníška, prakticky neznáma. Odvtedy

sa jej však pripisujú stovky udivujúcich zázrakov, ktoré vykonala pre Boha. Uzdravenie zomierajúcich, záchrana mužov na bojových poliach, zjavenie v misionárskych krajinách, kde veľmi stúpol počet obrátených. Dnes mnohí milujú svätú Teréziu z Lisieux, nielen pre jej múdrosť, ale tiež pre jej neochvejnú túžbu slúžiť Bohu, v živote aj v smrti. Ako mohol taký krátky život priniesť taký silný odkaz?

Príbeh lásky a sebaobetovania svätej Terézie sa začína v nezabudnuteľnom detstve, kde ako drahocenná a najmladšia z piatich sestier vyrastala vo veľkej a milujúcej rodine z Normandie. „Vo svojich najvzdialenejších spomienkach vidím najmä nežnú láskavosť a úsmevy,“ napísala. „Vždy mi preukazovali najláskyplnejšiu starostlivosť...“

Bola deviatym dieťaťom Louisa a Zélie Martinových, neobyčajne obdarených rodičov, „viac hodných neba než zeme“, ako o nich povedala Terezka, pretože milovali Boha, seba navzájom a aj svoje deti najväčšou možnou láskou. Matka túžobne očakávala Terezkino narodenie, pretože predtým jej zomreli štyri deti vo veku batoliat alebo ako malé deti. „Narodila som sa, aby som bola matkou,“ napísala raz Zélie.

Terézia tiež zažila starostlivú opateru svojej „náhradnej“ mamy, Rose Taillovej, ktorá ju zachránila tým, že ju kojila pätnásť mesiacov, keď jej vlastná mama nemohla. Rose tiež vyživovala malú Terezku úsmevmi a láskou, keď ju ťažkopádne tlačila na polia vo fúriku plnom sena alebo keď ju priviazala „na chrbát pokojnej kravy“, keď kravu dojila. Keď mala Terezka štyri a pol roka, jej mama zomrela na rakovinu prsníka. Druhá najstaršia z piatich dcér, šestnásťročná

Pauline, prevzala úlohu matky a starala sa o Terezku, zatiaľ čo sedemnásťročná Marie sa starala o osemročnú Céline. Pauline vychovávala Terezku, ktorá s veľkou láskou nazývala svoju veľkú sestru „mamička“. Terezka mala stále veľmi blízky a milujúci vzťah s Pauline, ktorá „zasievala v celom jej živote radosť“, a neskôr potvrdila, že je hodná posledných slov jej umierajúcej matky: „Viem, že sa staneš mníškou a svätou.“ Keď Pauline vstúpila do karmelitánskeho kláštora v Lisieux, Terezkina krstná mama Marie, veľkodušná žena, prevzala úlohu matky v Terezkinom živote. Marie sa starala o Terezku po zvyšok jej detstva, až kým sa aj Terezka nestala karmelitánkou. Terezka neskôr napísala, že poznala „hĺbku nehy vo viac ako len jednom materinskom srdci“. Nielenže poznala štyri vynikajúce mamy, mala tiež svätú, milujúcu tetu Céline Guerinovú, ktorá sa tiež tak úzko podieľala na Terezkinej výchove, že v neskorších listoch Terezka seba samu často nazývala Célininou „dcérou“. Terezka však mala láskyplný vzťah aj so svojím otcom. Ako Zélie, aj Louis prísne vyžadoval od svojich dcér dobré správanie, ale svojim piatim dcéram dal tiež veľa lásky a pozornosti. Keď mala Terezka šesťnásť rokov, napísala otcovi: „Čím dlhšie žijem, tým viac vás, môj najdrahší otec, milujem. Keď na vás myslím, celkom prirodzene myslím aj na Boha, pretože si jednoducho nemôžem predstaviť, že by som mohla nájsť niekoho svätejšieho, ako ste vy.“ Terezka zhodnotila otca celkom presne. Oboch jej rodičov Cirkev vyhlásila za svätých. Prostredie, v ktorom ako dieťa Terezka vyrastala, bolo tak

presiaknuté blahodarnou spiritualitou, že mohla naozaj uchopiť Boha ako Lásku, Pravdu a Milosrdenstvo. Výchova Terezy Martinovej z nej urobila človeka, ktorý veľkodušne miloval, radoval sa z dôvernosti, praktizoval obrovskú sebadisciplínu a bol schopný veľkej dávky úprimnosti aj humoru, či už voči sebe, alebo ostatným. Jej odpoveď na Božie veci mierila vyššie a hlbšie než odpovede väčšiny duší. Dokonca už ako dieťa ju trápila zdanlivá nespravodlivosť, že niektorí v nebi sa tešia väčšej slávy než ostatní. Pauline ju upokojila a ponúkla jej vysvetlenie tak, že naplnila malý a veľký pohár. „Pozri sa, v oboch pohároch je toľko, koľko sa do nich zmestí.“ Napriek všetkému dobrému, čo mala, v mladom veku Terezka spoznala aj utrpenie. Zéline smrť spôsobila jej najmladšiemu dieťaťu s veselou povahou to, že sa úplne stiahlo a na roky sa z neho stalo bojazlivé a precitlivené dievča. Paulinin odchod do Karmelu oslabil Terezkin imunitný systém a otvoril dvere akémusi zrúteniu a záhadnej chorobe. Desaťročná Terezka takmer zomrela, až kým sa jej nezjavila Panna Mária a nepriniesla jej okamžité uzdravenie. Keď aj Terezka vstúpila do Karmelu vo veku pätnástich rokov, veľmi ju bolelo, že musela zanechať svojho otca Louisa a sestru Céline, ktorá jej bola vekovo najbližšie a ktorú nazývala „sladká ozvena mojej duše“.

Neskôr, keď Céline povedala otcovi, že aj ona, posledná z dcér, čo ostala doma, chce vstúpiť do kláštora, otec na to pristal. Jeho dcéry si však potom mysleli, že ich odchody mohli spôsobiť sériu mozgových príhod, ktoré sa podpísali pod jeho duševné zdravie. Raz,

keď bol veľmi zmätený, začal utekať a vytiahol aj zbraň, pretože si myslel, že musí chrániť svoju rodinu. Terezka si bola vedomá kritiky, ktorá smerovala na Martinove dcéry za to, že „opustili svojho otca“. Tiež veľmi trpela kvôli jeho „poníženiu“, keď ho poslali na psychiatriu, ako by sme to dnes nazvali. Pustili ho, až keď bol dosť poslušný na to, aby sa mohol vrátiť do domácej opatery. Ďalšie situácie, ktoré jej spôsobovali úzkosť, boli Léonie, „problémové dieťa“ rodiny, ktorá sa trikrát pokúšala stať mníškou, ale nepodarilo sa jej to, a tiež Céline, ktorá odkladala odchod do Karmelu, aby sa mohla starať o otca, a tak priťahovala obdivovateľov a Terezka sa bála, že by mohli ohroziť jej povolanie. Menej viditeľné boli Terezkine vnútorné boje, ktoré zažívala pri nasledovaní Krista, a jej vzťah s ním bol pre ňu najdôležitejší. Dokonca aj človek ako svätá Terezka mal silné ego, ktoré muselo umrieť, aby uvoľnilo priestor Bohu.

Terezka sa neúnavne venovala štúdiu evanjelií. Veľmi ich milovala a neustále ich nosila pri srdci¹. Prišla na to, že aby milovala Krista tak, ako ju on k tomu povoláva, musí sa vzdať nielen svojho času, talentov a smerovania života, ale tiež úplne malých vecí ako maliarskych štetcov, svojich nápadov alebo aj niektorých vtipných poznámok. Aby nasledovala Krista, cítila, že sa nesmie sťažovať, keď jej donesú staré vysušené jedlo, ktoré bolo často jej odmenou za

¹ Ušila si malú taštičku so šnúrkou, ktorú mala okolo krku a v nej nosila strany jedného zo štyroch evanjelií.